

ETT HÅLLBART

VÄRMDÖ

TIO DELMÅL INOM MILJÖOMRÅDET
BILAGA TILL ÖVERSIKTSPLANEN 2010–2030

ÖVERSIKTSPLAN FÖR VÄRMDÖ KOMMUN 2009-2012

Värmdö kommun • Skogsbovägen 9-11 • 134 81 Gustavsberg

Telefon: 08-570 470 00 • Fax 08-570 483 05

E-post: varmdo.kommun@varmdo.se

Hemsida www.varmdo.se

Produktion: Värmdö kommun

Formgivning: Patrik Stenberg

Tryckeri: Xxx Xxxxx AB

Antal: xx ex.

Datum: xxxx-xx-xx

ETT HÅLLBART VÄRMDÖ

TIO DELMÅL INOM MILJÖOMRÅDET

Värmdö kommun har sex övergripande mål samt delmål för olika verksamhetsområden. Ett av de övergripande målen är *Ett hållbart Värmdö*. Målet utgår från internationella och nationella åtaganden inom miljöpolitiken och Agenda 21 med syfte att till nästa generation kunna lämna över ett samhälle där vår tids miljöproblem är lösta.

Vi vill skapa en attraktiv och god livsmiljö för kommunens invånare – ett samhälle:

- med sunda och solidariska livsvillkor – en social dimension,
  - med tillväxt, men med ekonomin i balans
- en ekonomisk dimension,
- där naturresurser brukas utan att förbrukas
- en ekologisk dimension.

Värmdö kommun har antagit utmaningen att vara en ekokommun, vilket i korthet går ut på att bruka utan att förbruka jordens resurser. Till grund för samhällsutvecklingen har vi antagit fyra kretsloppsvillkor.

En hållbar utveckling är i grunden en fråga om värderingar och livsstil. Det gäller att skapa en utveckling som fogar samman sociala, kulturella, ekonomiska och miljömässiga prioriteringar i kommunen till ett mönster som ger både nuvarande och kommande generationer möjlighet till ett bra liv. Socialt och ekonomiskt är framtidens stora utmaningar att skapa ett hälsosamt och mera uthålligt arbets- och familjeliv.

En hållbar utveckling i Värmdö når vi genom att samtidigt hushålla med miljö och mänskliga resurser. På kort sikt kan det leda till vissa uppoffringar för att nå en långsiktigt hållbar välfärd och social rättvisa i balans med vad naturen tål i form av mänskligt nyttjande.

I arbetet att nå en hållbar samhällsutveckling måste alla lokala krafter engageras. Medvetna medborgare, ett intresserat näringsliv och en pådrivande kommun kan med utgångspunkt från kommunens mål samt planer och program medverka till att nå visionen

– *Ett hållbart Värmdö.*

Värmdös tio miljömål & vårt sätt att se på dem

Värmdö kommuns mål utgår från Riodokumentet, de 15 nationella miljö kvalitetsmålen och regeringens strategi för en hållbar utveckling.

De utgår också från vår kommuns specifika förhållanden och förutsättningar beskrivna i översiktsplanen, Agenda 21 med flera övergripande styrdokument. Till grund för vårt arbete finns också de fyra kretsloppsvillkoren som antogs när vi blev ekokommun.

Kravet på att vi måste skydda de grundläggande resurser som Värmdöbornas välfärd bygger på är bland det mest tvingande inom miljöpolitiken. Därför är vi också överens om att hushålla med grundvatten och kretsloppsanpassa avloppslösningar är Värmdös viktigaste miljömål.

1 HUSHÅLLA MED GRUNDVATTENET!

Tillgång och kvalitet på grundvatten är en av Värmdö kommuns viktigaste miljö- och utvecklingsfaktorer.

I hela kustområdet måste vi hushålla med grundvatten för att minimera risken för saltvatteninträngning. Kvaliteten på grundvattnet har samband med vattenuttagets storlek och avloppsanläggningarnas funktion. Användandet av ny och vattensnål teknik är viktigt.

2 KRETSLOPPSANPASSADE AVLOPPSLÖSNINGAR!

Allt avloppsvatten ska ha fullgod rening så att slammet kan återföras till naturen.

Kommunala och enskilda avloppsanläggningar ska bygga på långsiktigt hållbara system där närsalter tas till vara, risken för övergödning av kustvatten minimeras och risken för bakteriell påverkan undviks.

3 BYGG UT MILJÖANPASSADE TRAFIKSYSTEM!

Främja kollektivtrafiken, gör den attraktiv och lättillgänglig.

I samverkan med landstinget bör kommunen förbättra möjligheterna att resa kollektivt. Öka antalet infartsparkeringar. Främja användandet av miljöanpassade fordon och drivmedel samt främja bilpooler.

Bygg ut gång- och cykelvägnätet. Miljöanpassa småbåts- och fartygstrafiken och främja användandet av miljöanpassade drivmedel.

4 UNDERLÄTTA EN MILJÖANPASSADE LIVSSTIL!

Valet av livsstil är en avgörande faktor för hälsa och miljö.

Konsumtionen ska vara inriktad på att bruka utan att förbruka naturens resurser. Öka medvetenheten om miljöanpassade och lokalt producerade varor. Stärk miljöengagemanget genom att öka kunskapen om villkoren för en hållbar utveckling. Som konsument kan vi redan vid köp av varor och tjänster välja sådana som minimerar resursslöseri, onödiga förpackningar med mera.

5 BEVARA OCH UTVECKLA NATUREN!

Mänsklig livskvalitet och biologisk mångfald ska främjas.

Öka tillgängligheten till tätortsnära strövområden. Ny bebyggelse får inte ske i sammanhängande grönområden eller regionens gröna kilar.

Den framtida bebyggelsen ska utformas så att de boende får tillgång till natur i sin närmiljö. Översiktsplanen anger grunden för en miljöanpassad bebyggelseutveckling i Värmdö kommun. Bevara och skydda natur-, kultur- och strandområden samt tillgängligheten till dessa.

6 KRETSLOPPSANPASSA AVFALLSHANTERINGEN!

Avfallshanteringen ska präglas av återanvändning, materialåtervinning och energiutvinning.

Avfallets mängd och farlighet ska minska. Avfallet ska i möjligaste mån tas om hand lokalt genom till exempel kompostering. Sortering, hämtning och inlämning ska underlättas. Det ska vara lätt att leva miljövänligt i Värmdö kommun.

7 HUSHÅLLA MED ENERGI!

Främja nyttjandet av förnyelsebara energikällor. Utnyttja teknik som leder till större effektivitet och lägre energiförbrukning.

Utveckla lokala energilösningar baserade på till exempel förnybara bränslen och spillvärme. Minska energibehovet genom kommunal energioptimering och energirådgivning för alla fastighetsägare.

8 UTVECKLA KOMMUNENS MILJÖARBETE!

Genom att utveckla mål och strategier för ett hållbart Värmdö kan kommunen vara motor i omställningen till ett hållbart samhälle. Värmdö kommun kan genom arbete med Agenda 21, strategier för hållbar utveckling, miljöprogram, inköp av varor och tjänster påverka medarbetare, företag och medborgare till eget engagemang. Ett aktivt miljöarbete är vårt sätt att visa att vi tar ansvar för kommande generationer.

9 SAMVERKA MED FÖRETAG & ORGANISATIONER!

Samverkan är viktig för att främja delaktighet och ansvar. Den gemensamma miljön är allas ansvar.

Det lokala miljöarbetet är en viktig förutsättning för en hållbar utveckling. Samverkan ska ske med alla som är engagerade i miljöfrågor. Företag och organisationer med miljöanpassad profil och produktion bör uppmanas att etablera sig i kommunen.

10 FRÄMJA EN GOD BEBYGGD MILJÖ!

Vår bebyggda miljö ska vara attraktiv och bra att leva i.

Byggnader och anläggningar ska lokaliseras och utformas på ett miljöanpassat sätt till ett trivsamt och väl fungerande samhälle. Kommunen ska främja ett miljöeffektivt byggande.

FRÅN ORD TILL HANDLING

De tio miljömålen är en del i kommunens styrning och kvalitetssystem. När vi formulerat målen har vi utgått från uppdraget att svara upp mot medborgarnas behov av kommunal service och statens krav uttryckt i lagar och förordningar. Vi har även vägt in nationella mål och inte minst olika lokala förutsättningar.

I det fortsatta arbetet ska vi mål för mål ange hur vi steg för steg planerar att lösa viktiga problem/frågor för Värmdös fortsatta utveckling. Värmdö byggdes liksom Rom inte på en dag – *Ett hållbart Värmdö* kommer också att ta tid att genomföra. Det viktiga är att varje steg tas i rätt riktning och att samhällets alla aktörer, medborgare, näringsliv, föreningsliv, skolelever är med.

Målen har formulerats i dialog med anställda, ledamöter i fullmäktige, ungdomsfullmäktige, näringsliv med mera. För att skapa engagemang och delaktighet har alla medverkat i en prioritering av de viktigaste miljöfrågorna. Resultatet är den prioritering/ordning som kommunens tio miljömål presenteras i.

Steg för steg kommer målen att konkretiseras i planer och program med förslag till åtgärder och resurser för genomförande.

STEG 1

Fortsatt information och kontakt med förtroendevalda, medborgare, elever, organisationer samt näringsliv för att förankra målen och det fortsatta arbetet med miljöprogram, avfallsplan, med mera.

STEG 2

Framtagande av miljöprogram, avfallsplan och kustplan.

STEG 3

Genomförandeinsatser – uppdrag till olika kommunala förvaltningar, uppmaningar till insatser från medborgare och näringsliv samt styrning via lokal myndighetsutövning.

STEG 4

Uppföljning genom kontroll av utvecklingen i samband med att nyckeltal till miljöbokslut tas fram. Utvecklingen avrapporteras till Kommunfullmäktige som har det yttersta ansvaret för att visionen om ett hållbart Värmdö nås.